

Letem světem z Komory

Jindřich Mareš

Spolupráce s organizacemi

■ Přislíbili jsme ASNEP naše prostory pro další zasedání.

■ Naše prostory jsme od září poskytli také organizaci INPSV k realizaci kurzů pro tlumočnický.

■ V rámci projektu OPPA „Lepší řízení, lepší služby“, který podal SNN, jsme podepsali smlouvu o partnerství a budeme moci nechat školit pracovníky a dobrovolníky Komory v dovednostech potřebných pro správu a řízení organizace. Zájemci hlase se!

■ Zhotovení nových webových stránek Weblík určených k předání organizaci Jablíčko dětem stále stojí kvůli komplikacím na straně dodavatele stránek.

■ Na volebním zasedání ASNEP jsme jako prezidenta úspěšně zvolili Petra Vysučka a jako viceprezidentku Šárku Prokopiusovou.

Provozní

■ Podali jsme výpověď z nájmu naší kanceláře s platností od 1. 12. 2013.

■ Po roce a půl jsme konečně splatili půjčku na krytí nákladů v obdobích, kdy se čeká na přijetí dotace.

■ Dopsali jsme zprávu o projektu Tiché Vánoce.

■ Podali jsme zprávu o udržitelnosti projektu TOND.

■ Nechali jsme dotisknout publikace, které se během několika posledních měsíců hodně prodávají.

Vzdělávání

■ Byl úspěšně dokončen dvoutýdenní kurz uměleckého tlumočení konaný v rámci projektu Zpívající ruce – máme nově vyškolené tlumočnický v oblasti kultury.

■ Otevíráme kurz praktická cvičení pro tlumočnický se sedmi účastnický.

Další

■ Natočili jsme překlady pro Společnost spotřebitelů, zveřejněny budou v září.

Pozvánka

Dne 12. října 2013 se v Paláci YMCA (Na Poříčí 12, Praha 1) uskuteční seminář a workshop s P. S. Cookem!

Umění a tlumočení jako součást profesního života – seminář

Seminář je určený pro širokou veřejnost neslyšících umělců, učitelů a lektorů českého znakového jazyka, tlumočnicků a učitelů neslyšících (kapacita neomezena).

Kdy: 12. října 2013 od 9.00 do 10.30 hod.

Kde: Palác YMCA (Na Poříčí 12, Praha 1)

Lektor: **Peter S. Cook** – světově uznávaný neslyšící umělec a tlumočnický z Chicaga

Cena: 250 Kč (členové Komory mají 20% slevu)

O čem: sdílení uměleckých a tlumočnických zkušeností na základě otázek zúčastněných hostů; informace o přípravě uměleckého díla, principech prezentace, strategiích při převodu uměleckého díla ze znakového jazyka do psaného a mluveného jazyka, pravidla spolupráce s tlumočnický znakového jazyka, nároky na tlumočnický v umělecké oblasti, možnosti osvěty o literatuře ve znakovém jazyce, zacházení s díly ve znakovém jazyce a jejich zapojování do výuky

znakového jazyka a tlumočnicků znakového jazyka a další...

Tvořivost a umění vytváření uměleckých textů ve znakovém jazyce – workshop

Workshop je určený pro širokou veřejnost neslyšících umělců, učitelů a lektorů českého znakového jazyka, tlumočnicků a učitelů neslyšících (kapacita omezena).

Kdy: 12. října 2013 od 11.00 do 16.00 hod.

Kde: Palác YMCA (Na Poříčí 12, Praha 1)

Lektor: **Peter S. Cook** – světově uznávaný neslyšící umělec a tlumočnick z Chicaga

Cena: cena 950 Kč (členové Komořiny mají 20% slevu)

O čem: zasvěcení do kouzlení ve znakovém jazyce, principů vyprávění příběhů, ponoření se do vlastní tvořivosti prostřednictvím literatury ve znakovém jazyce; demonstrování všech technických aspektů vyprávění a poezie ve znakovém jazyce, doporučení a rady z pohledu zkušeného neslyšícího lektora znakového jazyka k výstavbě textu ve znakovém jazyce, modulaci textu pro různé druhy publika, doporučení pro prezentace různých typů děl, komunikace s publikem, spolupráce v týmu tvůrčích umělců apod.

Slavnostní zakončení projektu Zpívající ruce s vystoupením Petera Cooka

Kdy: 12. října 2013 od 17.00 hod.

Kde: Palác YMCA (Na Poříčí 12, Praha 1)

Lektor: **Peter S. Cook** – světově uznávaný neslyšící umělec a tlumočnick z Chicaga

Cena: jste zváni, vstupné je volné

O čem: Neformální setkání u příležitosti zakončení projektu Zpívající ruce, realizovaného ve spolupráci s Kofola, a. s. Vlastní ukázka Peterovy tvorby v americkém znakovém jazyce bude součástí programu.

Využijte možnosti osobně setkat s Peterem a blíže s ním pohovořit.

Všichni jste srdečně zváni!

Frekventanti CVP mohou za účast na semináři i workshopu obdržet 12 kreditů.

Přihlašujte prostřednictvím elektronické přihlášky na www.cktjz.com, nejpozději do pondělí 7. 10. 2013. Seminář najdete v sekci Kalendář.

Tlumočení bude zajištěno podle potřeb přihlášených účastníků.

Komora a kultura

Veronika Chladová, Kateřina Červinková Houšková

● V neděli 1. září úspěšně skončil 14denní **Kurz uměleckého tlumočení** s českými a slovenskými frekventanty. První část se konala v červnu v Praze a druhá část na konci srpna v Bratislavě.

VÝHLED NA ZÁŘÍ

● V neděli 29. září se bude v rámci Týdne komunikace osob se sluchovým postižením konat představení **Čtyři dohody**. Představení bude simultánně tlumočené do českého znakového jazyka, zároveň je zajištěn simultánní přepis mluvené češtiny.

● V sobotu 14. září se v náhradním termínu koná **Pražská muzejní noc** (jak víte, v původním termínu se akce nemohla uskutečnit kvůli povodním). Tlumočené prohlídky budou probíhat od 18.30 do půlnoci. Budete moci navštívit tato muzea:

- Národní technické muzeum (výstava Technika v domácnosti)
- Národní zemědělské muzeum (výstava o traktorech a výstava o potravinových obalech)
- Národní pedagogické muzeum (výstava o historii českého školství)

● Sportsmeni v zemích českých (výstava o sportovcích za vlády císaře Františka Josefa)

Sraz pro neslyšící zájemce bude v **18.30 u Rudolfiny** (Náměstí J. Palacha, Praha 1, stanice metra Staroměstská)

Informace o muzeích a výstavách najdete na adrese: www.prazskamuzejninoc.cz/2013/clanek.php?id=2

Přihlašujte se prosím do 12. 9. na email: josefina.kalousova@cktzj.com nebo na mobil 731 899 137.

Čtyři dohody - kniha moudrosti starých toltéků

Klub Lávka, Novotného lávka 1, Praha 1

29. září 2013 od 19 hod

Cena 330,-Kč/os
Autor: Jaroslav Dušek
Předloha: Don Miguel Ruiz
V hlavní roli tohoto divadelního představení je Jaroslav Dušek
Spoluúčinkují: Alan Vitouš a Pjēr La S'ez

Lístky můžete objednávat na rezervace@lavka.cz od 19.8.2013. Uveďte, prosím, zda chcete znakový jazyk (sekce A) nebo přepis (sekce B).

Upozornění: od 15.9. budou lístky uvolněny k prodeji široké veřejnosti.

Čtyři dohody založené na staré toltécké moudrosti, nabízejí silný kód chování, který dokáže rychle proměnit náš život v nový prožitek svobody, opravdového štěstí a lásky.

Představení je simultánně tlumočené do českého znakového jazyka, zároveň je zajištěn simultánní přepis mluvené češtiny.

Tlumočení zajišťují Kateřina Červinková Houšková, Naďa Hynková Dingová (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka).

Simultánně přepisují Simona Sedmihorská a Hana Baláčová (Centrum zprostředkování simultánního přepisu České unie neslyšících).

Komora a vzdělávání tlumočnicků

Dana Tučková

CVP – OHLÉDNUTÍ ZA ČERVENCEM A SRPNEM

- Během druhého červencového týdne se v Komoře v rámci ročního kurzu pro tlumočnický uskutečnil týdenní kurz zaměřený na komunitní tlumočení. Bohužel se nenašel dostatečný počet zájemců pro otevření týdenního kurzu zaměřeného na tlumočení ve vzdělávání. V dalším roce, po větší propagaci, se snad podaří otevřít roční kurz pro tlumočnický ve vzdělávání.
- Na konci srpna byl spuštěn pro velký zájem e-learningový kurz o tlumočení ve zdravotnictví.

CVP – CO JE PŘIPRAVENO NA ZÁŘÍ

- Nabídku e-learningových kurzů a seminářů a IVK v rámci CVP najdete níže v harmonogramu. Na tomto místě bych ráda upozornila na blížící se **Pohovory do praxe CVP** (18. 10. od 16 hodin).
- Do 1. 9. také máte možnost přihlásit se na semestrální kurz **Praktická tlumočnická cvičení**. Od září budou realizovány dva oddělené běhy – pro tlumočnický z praxe každé pondělí a pro studenty tlumočení (navazující semestr) každou středu.

- Na podzim jsou plánovány zajímavé akce, za které můžete dostat kredity do CVP: 5. až 6. 10. 2013 se uskuteční **Setkání tlumočnicků** a v termínu od 8. do 10. 11. 2013 proběhnou tradiční **Jeronymovy dny**.

Těšíme se na Vás!

Září

31. 8. – 1. 9. 2013 | 9.00–16.00 Kurz **Intenzivní víkendový kurz tlumočení problematických situací a tlumočení choulostivých témat**
Lektoři: Mgr. Kateřina Červinková Houšková, Mgr. Naďa Hynková Dingová, Bc. Martin Kulda a další lektoři v jednání
Cena: 1 900 Kč | **Kreditů:** 20

7.–8. 9. 2013 | 9.00–16.00 | Kurz **Intenzivní víkendový kurz přizpůsobení se různým typům klientů**
Lektoři: Mgr. Naďa Hynková Dingová, Bc. David Jorda, Bc. Barbora Herzánová, Zlatuše Kurcová
Cena: 1 900 Kč | **Kreditů:** 20

11.–18. 9. 2013 | **E-learningový kurz**
Lingvistika a znakové jazyky: včera a dnes (E-learningový kurz)
Autor: prof. PhDr. Alena Macurová, CSc.
Cena: 375 Kč | **Kreditů:** 5

14. 9. 2013 | 9.00–16.00
Seminář
Úloha etického kodexu v profesi tlumočnicka
Lektoři: Mgr. Naďa Hynková Dingová, Mgr. Helena Andrejsková
Cena: 950 Kč | **Kreditů:** 10

Komora a zahraničí

Barbora Pejšmanová

Evropa překládá: Brusel

V letošním roce od 24. do 25. října bude Evropská komise pořádat **konferenci věnovanou zejména překladům**. Akce se bude konat v Bruselu a připojí se ke dvěma velkým událostem – k LIND-web Forum (Language Industry Web Platform) a ke Dni studia překladů (Translation Study Day). Cílem je především zahájit diskuzi a zajistit spolupráci mezi překladateli (překladatelskou komunitou) a překladatelskými asociacemi na straně jedné a akademickou obcí, skládající se z výzkumných a vzdělávacích institucí, na straně druhé. Bude se např. diskutovat nad kvalitou dokumentů zmiňujících překlady v rámci veřejné správy a mezinárodních organizací. Zaobírat se zde bude i metodou překladů jako způsobem výuky cizího jazyka. Vstup na tuto akci je zcela zdarma, více o registraci čtěte na http://ec.europa.eu/dgs/translation/programmes/languageindustry/platform/forum_en.htm

Konference: Maribor

Hned z Bruselu můžete vyrazit do Slovinska na Filozofickou fakultu Univerzity v Mariboru, kde

se od 25. do 26. října 2013 uskuteční konference na téma **Studium tlumočnictví na křižovatce s jinými disciplínami**. Problematika tlumočnictví a interdisciplinarity se zde bude rozebírat z různých aspektů. Jedná se zejména o otázky související s tlumočnickým výcvikem, konferenčním tlumočením, komunitním tlumočením, metodologií výzkumu, kognitivními vědami, lingvistikou, kulturologií a sociologií. Více informací najdete na <http://events.ff.uni-mb.si/crossroads2013/>

IPCITI 2013: Edinburgh

9. ročník **Mezinárodní postgraduální konference překladu a tlumočení (IPCITI)** se letos uskuteční ve Skotsku od 14. do 16. listopadu 2013. Roli hostitele na sebe vzala Heriot-Watt University v Edinburghu. Tato událost je výsledkem

spolupráce čtyř univerzit: Dublin City University, Heriot-Watt University, University of Edinburgh a University of Manchester. Konference nabízí prostor zejména vědeckým pracovníkům v oblasti překlada a tlumočení, kde mohou předávat a sdílet své výzkumy a poznatky. První konferenční den bude řešen formou workshopů, zbylé dva dny budou na programu přednášky a konferenční zasedání. Přihlášky je možné zasílat do 14. října 2013. Pod odkazem naleznete další podrobnosti: www.ipciti.org.uk/

Konference In Dialog: Berlín

Od 15. do 16. listopadu 2013 se v Berlíně uskuteční mezinárodní konference, jejímž primárním cílem bude zahájit dialog s vládními představiteli, poskytovateli tlumočnických služeb mluvených i znakových jazyků, s uživateli těchto služeb, výzkumnými pracovníky, tlumočníky, tlumočníky-škooliteli i studenty. Hovořit se bude zejména o situaci na poli komunitního tlumočení. Na konferenci se sjedou odborníci na dané oblasti z celého světa

a bude zahájeno fórum ke sdílení vědeckých poznatků a ověřených postupů. Akce **In Dialog** se uskuteční v rámci jazykového veletrhu **Expolingua Berlin** přímo v centru města v Russisches Haus der Wissenschaft und Kultur. Více informací zde: www.indialog-conference.com/index.php

Inspirující TISLR v Londýně

V červenci letošního roku se do Londýna na pět dní sjelo mnoho lingvistů (ale i tlumočnicků) z celého světa, aby se zúčastnili 11. ročníku konference **TISLR** neboli **Theoretical Issues in Sign Language Research Conference**. Na místě se sešlo okolo

400 výzkumníků, mezi kterými se objevila i malá výprava z České republiky. Přijeli se podívat studentky a pedagožky nejen z Filozofické fakulty UK, ale i dvě tlumočnice z MU v Brně. Já jsem měla možnost být také přítom, a tak mohu podat krátké svědectví. Program konference byl nabitý k prasknutí, příspěvky běžely jeden za druhým od brzkého rána až do večera. Přednášející se věnovali velice podrobným a odborným tématům

z oboru lingvistiky. Bylo téměř šokující sledovat, jak daleko jsou ve výzkumu znakového jazyka naši kolegové ze zahraničí. Otázky se věnovaly např. osvojování znakového jazyka, tomu, jak jsou spojeny pohyby úst s tvary a pohyby rukou, jaký význam má odkazování pohybem rtů a očí, co se děje v našem mozku, když se vytváří tvary rukou, zda je těžší vnímat znakový praváka nebo leváka atd. Několik dalších desítek lingvistů mělo možnost představit své výsledky alespoň formou posterů. Každý večer bylo připraveno pohoštění a na program byla volná zábava. Poslední večer se pak všichni hosté sešli na gala party, která se odehrála v centru Londýna na střeše radnice City Hall. Kromě přednášejících bylo úžasné sledovat zejména práci tlumočnicků, jejichž výkony byly přímo excelentní. Pracoval tady neskutečně obrovský tým profesionálů. Hlavní jazyky, které bylo možné sledovat na pódiu, byly podle očekávání angličtina, BSL a ASL. Tlumočníci do znakového jazyka nebo znakoví přednášející byli zároveň promítáni na plátno v nadživotní velikosti, aby všichni účastníci mohli jejich projev pohodlně sledovat. Mohli jsme vidět perfektní spolupráci slyšících a neslyšících tlumočnicků, kteří prováděli v podstatě simultánní překlad přímo z anglického přepisu do cílových znakových jazyků. Další tlumočnický bylo možné sledovat pod pódiem. Ti přijeli společně s delegací z jiných

Živě z EFSLI konference

Přihlášky na EFSLI konferenci jsou již uzavřeny, ale zájem o účast je stále velký. Proto se organizátoři rozhodli ke vstřícnému kroku a několik vybraných příspěvků bude s největší pravděpodobností vysíláno živě online. Ke sledování bude potřeba přihlásit se na stránkách EFSLI 2013 a EFSLI. Všichni řečníci a tlumočníci musí dát nejprve souhlas k natáčení, ale harmonogram je již stanoven následovně:

Saturday 14th September

Official opening of the conference		09.00-09.45
Examining Questions of Interpreting and Video Remote Technology	Keynote Speaker: Prof. Jemina Napier (UK)	09.45-10.30
Calling Centre for People with Hearing Impairment	Jasna Bauman (Slovenia)	11.00-11.40
Interpreting Ideals and Relaying Rights	Haualand Hilde (Norway)	11:40-12:20
The Impact of Monological Interpreting Models/Approaches when Applied to Remote Interpretations	Peter Llewellyn-Jones (UK)	12:20-13:00

Sunday 15th September

The Signing Questions and Answer Tool SQAT – a Tool for Translation from Written Language into Sign Language and vice versa	Knut Weinmeister and Lea Schramm (Germany)	09:30-10:10
Modern Technology and Modern Interpreter	Mo Bergson, David Wolfenden, Roger Beeson and Christopher Stone (UK)	10:10-11:00

států. Zahlédnout jsme tak mohli např. švédský, finský, holandský, polský znakový jazyk a další. Zajímavé ale bylo sledovat mnoho dalších tlumočnicků, kteří byli rozmístěni na balkóně a po krajích sálu, kde si v týmu navzájem pod vedením svého mentora, nebo i bez něj, trénovali přímo v praxi tlumočení z angličtiny do svých národních znakových jazyků, zrcadlení, nahazování atd. Tento způsob praktického nácviku tlumočení, zejména velkých veřejných akcí, které jsou pro tlumočnický velice náročné, na mě udělal opravdu dojem. Jste na místě, jste v té situaci, cítíte atmosféru, sledujete veškeré dění, a přesto víte, že v ní „nejste“, nikoho nerušíte, nikoho nepoškodíte, pokud uděláte chybu, můžete si dát přestávku,

kdykoliv potřebujete, atd. Pro nás možná inspirace do budoucna...

Počátky tlumočení neslyšícím v českých zemích aneb výročí 90 let od vzniku této profese u nás

4. část

Petr Pánek

V tomto čísle bulletinu Vám přinášíme poslední díl článku Patra Pánka o historii tlumočení pro neslyšící.

Další významní pováleční tlumočníci

Jan Kolář

Od narození nedoslýchavý, žil a tlumočil v Ostravě – v Podpůrném spolku hluchoněmých. Profesionálně tam tlumočil v letech 1945–1965, zemřel o dva roky později. Jeden z našich prvních soudních tlumočnicků.

Jaroslav Macháček (* 1931)

Pražský rodák Jaroslav Macháček prožil většinu svého života v severočeském Novém Boru, kde pracoval jako sklářský mistr. Po školní docházce ve Výmolově ústavu v Radlicích a po skončení války se rodina stěhovala do pohraničí – do České Kamenice. Ačkoliv je od narození nedoslýchavý, byl v letech 1952 až 1954 na vojně, kde se stal pyrotechnikem.

Spoluzakládal Svaz československých invalidů, kde byl po listopadu 1989 (v jeho nástupnické

organizaci Svazu neslyšících a nedoslýchavých) zvolen viceprezidentem, v této funkci setrval až do r. 2000. Tlumočil od r. 1949 až donedávna, byl rovněž jedním z našich prvních soudních tlumočnicků.

Vladimír Šváb (20. března 1923 – 23. března 2005)

Slyšící syn neslyšících rodičů. Pocházel z východočeské Poličky,

ale téměř celý svůj život prožil v Brně. Povoláním vynikající kuchař se stal i jedním z nejlepších brněnských tlumočnicků. Tlumočil půl století, od konce 40. let až do konce 90. let. Soudní tlumočnick.

Olga Masníková (* 1931)

Olga Čálková se narodila v pražských Košířích jako druhé ze sedmi dětí. V letech 1937–1945 navštěvovala Pražský ústav pro hluchoněmé na Smíchově, kde prožila válečná léta. Zde se také seznámila se slavnou neslyšící baletkou Mubi Urbanovou, ke které chodila v ústavu na balet. Poté se na Žižkově vyučila švadlenou a v r. 1949 se provdala za výtvarníka a animátora Borise Masníka. V letech 1949–1957 žila s manželem v Ostravě, kde pracovala v kanceláři Vítkovických železáren. Po návratu do Prahy (1957) byla tři roky bez práce a v té době

Tlumočnický průkaz Olgy Masníkové z r. 1972

Zleva tlumočnice Jana Kubicová, Dagmar Gabrielová, Irena Kohoutová (?) a Olga Masníková

se začala věnovat tlumočení, především besed a přednášek v klubovně PSN na Janáčkově nábřeží. Od r. 1961 pracovala v různých funkcích ve Svazu invalidů. Od narození je nedoslýchavá.

Jan Štěpánek

Syn neslyšících rodičů a od konce 50. let do začátku 80. let soudní tlumočnick v Děčíně.

Eduard Bartoň

Opět syn neslyšících rodičů. Tlumočil na Ostravsku v 60. letech, především v Železárnách Bohumín, kde bylo zaměstnáno hodně neslyšících.

Miloslav Škarda (* 1938)

Také rodiče Miloslava Škardy byli neslyšící. Tlumočení se profesionálně věnuje sice až od r. 2000, ale neslyšícím tlumočí již od 60. let, především v Kladně, kde žil, a v Praze.

Eva Stoklasová

Další výborná brněnská tlumočnice. Tlumočila ještě během svých studií od poloviny 60. let

do poloviny 70. let. Potom se provdala do Olomouce, její manžel také tlumočil.

Milan Kalabiška

Jedním z nemnoha pražských tlumočnicků byl v 70. a 80. letech Milan Kalabiška. Jeho neslyšící rodiče měli znak „MAĎARSKO“, neboť jeho otec z Maďarska pocházel. Po společenských změnách v r. 1989 se dal Milan Kalabiška na živnost.

Josef Holenda

Na Vysočině od 70. do 90. let tlumočil Josef Holenda z Havlíčkova Brodu.

Drahomíra Poláčková – Szymusiková

Tlumočí v Brně od konce 60. let až dodnes.

Václav Gottwald

Totéž lze říci o Václavu Gottwaldovi, který v posledních dvaceti letech (od r. 1992) tlumočí na Divadelní fakultě JAMU – Ateliéru výchovné dramatiky neslyšících. Syn neslyšících rodičů, jeho tatínek František Gottwald (1919-1990) byl dlouholetým předsedou Brněnského spolku neslyšících.

Josef Žákovský

Oblíbený brněnský tlumočnick v 70., 80. a 90. letech, pozdější ředitel Kulturního domu neslyšících ve Vodově ulici. Je nedoslýchavý.

Radka Mičanová – Kubínová

Jedna z prvních moravských tlumočnic. Tlumočila v Ostravě a okolí v letech 1965-1968.

Vlasta Kotalová – Pelantová

Nedoslýchavá ostravská tlumočnice, tlumočila v letech 1965-1979.

Jana Kubicová (* 1950)

Jedna z nejlepších a nejzkušenějších CODA tlumočnic. Tlumočí nepřetržitě od r. 1968 dodnes, především na Ostravsku. Od r. 1968 je také soudní tlumočnicí, od r. 1976 soudní znalkyní. V r. 1992 založila Českou společnost tlumočnicků znakového jazyka a stala se zároveň její předsedkyní. V r. 2000 se stala předsedkyní Národní rady tlumočnicků a lektorů znakového jazyka. Znakový jazyk také vyučuje.

Rudolf Kučera (* 1938)

Syn neslyšících rodičů a jihočeský patriot tlumočí českobudějovickým neslyšícím od r. 1974 dodnes, dříve také soudní tlumočnick. Jeho koníčkem se stala historie Budějovického spolku

Rudolf Kučera (sedící dole první zleva) na školení v Hodoníně, 1977. Poznáte i další tlumočníky? Jsou to (nahore zleva): Jiří Sedláček, František Čech, Jaroslav Drnek, Mária Vestenická, Jana Šarišská, Antonín Peša, (uprostřed zleva): Štefan Kurilák, S. Steig, Dagmar Gabrielová, Jana Kubicová, Olga Masníková, Vojtěch Studený, (dole zleva): Rudolf Kučera, Ladislav Prokeš a Josef Holenda

hluchoněmých „Jirsík“, pečoval mj. o klubovou kroniku.

Karel Křeček

Syn neslyšících rodičů, tlumočil od 80. let především na Kladensku, kde žil (Smečno). Nejen neslyšící diváci si jej ale pamatují především až od začátku 90. let jako „televizního tlumočnicka“. Tlumočil od r. 1990 ve federálních Televizních novinách Československé televize a dále v nově vzniklém pořadu Klíč. V současnosti se již tlumočení nevěnuje, protože podniká.

Není možné vyjmenovat všechny tlumočníky neslyšících a není

asi úplně spravedlivé o některých psát více než o jiných. Řada starších kolegů tlumočila méně často, zato kvalitně a odvedla velký kus poctivé práce.

Za všechny ostatní jmenujme alespoň telegraficky další tlumočníky:

Generace, která tlumočila v 50. letech 20. století v Praze: paní Kuršerová, pan Urban a Slovák Julius Dzurányi (nedoslýchavý).

Generace 70. let: Věra Provazníková v Slavkově u Brna, Eva Vlčková – Janoutová v Českých Budějovicích, Miroslav Hanzlíček v Plzni, Irena Kohoutová

v Domažlicích, Ivana Čurdová v Ústí nad Labem, Eva Procházková v Hradci Králové, Květoslav Krejčí a Vladimír Kočenda v Brně, Ludmila Gallová, Antonín Peša, Josef Ruml a další.

A kolegové z generace, která začala tlumočit v 80. letech: v Praze tlumočili Jaroslav Švagr, Monika Kleisnerová, Alena Procházková, Eva Březinová a příležitostně i Josef Brožík. Tlumočili v rámci Celopražské základní organizace neslyšících Svazu invalidů, nynějšího Pražského spolku neslyšících. Od konce 80. let dále Miroslava Petrusová – Kotvová, Monika Boháčková, Martin Štěpánek a Markéta Ostatková.

V Přerově od 80. let tlumočí Ludmila Bartíková, v Plzni Milada Smutná, Růžena Škardová a Miroslav Frolík, v Hodkovicích nad Mohelkou Karel Frýdl, v Nymburce Luboš Hampl, v Gottwaldově/Zlíně až do r. 2008 Ludmila Hotařová, v Brně tlumočí Dana Peňázová a později také Ivan Poláček, ve Valašském Meziříčí Pavla Krameřová, v Hradci Králové Jarmila Nováková, v Ostravě Jana Barvíková.

V 90. letech pak spolu se společenskými změnami nastává doba velkého rozmachu nové generace mladých tlumočnicků. Poprvé však většina z nich již není CODA tlumočníci. Ale o tom zas někdy jindy...

Omlouvám se všem tlumočnickům, které jsem v tomto stručném

Školení tlumočnicků ZJ v Domousnici, 1985

vhledu do počátků tlumočení českým neslyšícím nejmenoval. Budu rád, pokud se nám ozvete s dalšími jmény lidí, kterým se tlumočení neslyšícím stalo koníčkem nebo dokonce povoláním.

Zdroje:

- časopisy ABC neslyšících, Svěpomoc Neslyšících, Obzor hluchoněmých, Přítel, Zpravodaj Svazu čsl. invalidů, Elán a Gong
- archiv Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR
- pamětníci

Rád bych poděkoval všem neslyšícím pamětníkům a slyšícím tlumočnickům, kteří formou osobní diskuse obohatili mé předešlé bádání. Byli to tito neslyšící pamětníci: Jan Brandner, Jaroslav Dědič, Eva Jezdinská, Jenoveffa Juláková, Jaroslav

Kučera, Hedvika Mikulášová, Karel Petlach, Klaudie Podlešáková, Vlasta Primasová a Miroslava Suchá z Prahy, Vladimír Borkovec a Vladimír Válka z Brna, Lucie Lešková a Anna Smolková z Hradce Králové a Miroslav Fritz a Eliška Vyorálková ze Zlína.

Ze slyšících tlumočnicků mi laskavě konzultovali Jana Kubíková, Rudolf Kučera, Olga Masníková, Emilie Mrzilková a Ivan Poláček.

Velice mi svými cennými informacemi pomohl také RNDr. Josef Brožík.

Všem velmi děkuji.

Přečtěte si

Lenka Laco

První polovina roku 2013 byla bohatá na zajímavé články, které souvisejí s problematikou tlumočení znakového jazyka, lingvistikou znakových jazyků, problematikou neslyšících, jejich vzděláváním kulturou a tlumočením obecně. V tomto čísle Bulletinu Vám nabízíme přehled těchto článků rozdělený do výše zmíněných kategorií.

Tlumočení znakového jazyka, lingvistika znakových jazyků

de Blasio Denčíková, D.; Dingová, N. Ukázky tlumočených výsledků prostřednictvím videokonferenčního zařízení. *Soudní tlumočnick 2012*, s. 46–49.

de Wit, M. Nové technologie pro právní tlumočnický znakového jazyka – Evropský přehled. *Soudní tlumočnick 2012*, s. 43.

Dingová, N. Instruktažní film o tlumočení českého znakového jazyka na policii. *Soudní tlumočnick 2012*, s. 72–73.

Dingová, N. Tlumočení znakového jazyka v oblasti vzdělávání – otázky a odpovědi. *ToP 106/2012*, s. 8.

Na výstavu s *Multimediálním průvodcem pro neslyšící*. *Zprávy pro neslyšící*. cz [online]. 2013 [cit. 2013-06-06]. Dostupný z WWW: [http://www.zpravy-pro-neslyšici.cz/4779-informace-na-](http://www.zpravy-pro-neslyšici.cz/4779-informace-na-vystavu-s-multimedialnim-pruvodcem-pro-neslyšici/)

[vystavu-s-multimedialnim-pruvodcem-pro-neslyšici/](http://www.vystavu-s-multimedialnim-pruvodcem-pro-neslyšici/)

Po stopách znakového jazyka. *Ceskatelevize.cz cz* [online]. 2012 [cit. 2013-04-14]. Dostupný z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096066178-televizni-klub-neslyšících/21356221800001/>

Znakový jazyk: 5 věcí, které jste pravděpodobně nevěděli. *Lexiophiles.com* [online]. 2013 [cit. 2013-06-16]. Dostupný z WWW: <http://www.lexiophiles.com/cestina/znakovy-jazyk-5-veci-ktere-jste-pravdepodobne-nevedeli>

Problematika neslyšících, vzdělávání, kultura

Dingová, N. Čeština jako cizí jazyk pro české neslyšící. *Soudní tlumočnick 2012*, s. 91–93.

Fotia skvele: Pulzující New York a tichá Špania Dolina. *SME.sk* [online]. 2012 [cit. 2013-05-16]. Dostupný z WWW: <http://www.sme.sk/c/6821047/fotia-skvele-pulzujuci-new-york-a-ticha-spania-dolina.html>

Jirglová, L. Kateřina Červinková Houšková – O zpívajících rukách, hudbě pro oči a skladbách neslyšících. *Muzikus.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-05-16]. Dostupný z WWW: <http://www.muzikus.cz/klasicka-hudba-jazz-clanky/O-zpivajících-rukach-hudbe-pro-oci-a-skladbach-neslyšících-07-leden-2013/>

Nitra s novinkou: Prehliadky pamiatok si užijú aj nepočujúci. *Nitra.dnes24.sk* [online]. 2012 [cit. 2013-04-14]. Dostupný z WWW: <http://nitra.dnes24.sk/nitra-s-novinkou-prehliadky-pamiatok-si-uziju-aj-nepocujuci-149674>

Vicars, W. Deaf, HOH, and ASL Jokes. *Lifeprint.com* [online]. 2012 [cit. 2013-05-16]. Dostupný z WWW: <http://lifeprint.com/asl101/pages-layout/jokes.htm>

Problematika tlumočení obecně

Dingová, N. Kulturní aspekt tlumočení – shrnutí termínů a praktické cvičení. *ToP 107/201*, s. 18–19.

Puková, Z. Metodika a didaktika konsekutivního tlumočení bez notace I. *ToP 108/2013*, s. 4.

Sochor, J. Práce tlumočnicka: Pověst papouška. *Sochorek.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-04-14]. Dostupný z WWW: <http://www.sochorek.cz/archiv/clanky/tlumoceni/prace.htm>

Vicars, W. Deaf, HOH, and ASL Jokes. *Lifeprint.com* [online]. 2012 [cit. 2013-05-16]. Dostupný z WWW: <http://lifeprint.com/asl101/pages-layout/jokes.htm>

E-shop: Akce měsíce na září

Lenka Laco

Léto se během září přehoupne na barevný podzim a dny se neúprosně zkrátí – to však neznamená, že si jich už nemůžeme užívat a vyplňovat je zajímavými aktivitami. Těm z Vás, kterým ale nápady docházejí, nabízíme cenově výhodné studijní materiály Komory, jejichž četbou můžete nadcházející podzimní dny obohatit. Všechny publikace a CD/DVD nejen studijního charakteru naleznete v e-shopu Komory.

Prvním nabízeným materiálem je publikace **Mezinárodní znakový systém** od autorky Ivany Tetauerové. Tato publikace je určena nejen pro tlumočníky znakového jazyka, ale i pro širší veřejnost. Je vhodná pro všechny, tedy slyšící i neslyšící, kteří by se rádi dozvěděli základní informace o způsobu komunikace uživatelů znakového jazyka (neslyšících i slyšících) a tlumočení na mezinárodních konferencích, seminářích, sportovních nebo kulturních akcích neslyšících. Publikace si klade za cíl stručně představit snahy

o vytvoření mezinárodní podoby znakového jazyka, historie, teorie a praxe komunikace a tlumočení v mezinárodním znakovém systému (dále MZS) a osvětlit současný statut MZS z pohledu lingvistiky. Členové Komory si tuto publikaci mohou pořídit za skvělých **203 Kč**, pro ostatní zájemce je dostupná za **254 Kč**.

Jste aktivním tlumočnickem/tlumočnicí? Pak by Vám ve Vaší knihovně neměla chybět publikace **Organizace tlumočnicků v ČR a v zahraničí**, která vzešla z pera autorky Marty Kronusové. Záměrem tohoto materiálu je podání uceleného přehledu, který by zmapoval fungování tlumočnických organizací po celém světě. Publikace je členěna do tří kapitol: Tlumočnické organizace v České republice, Mezinárodní zastřešující organizace a Tlumočnické organizace v zahraničí.

Cena tohoto materiálu pro členy je **136 Kč** a pro nečleny je tato publikace dostupná za **170 Kč**.

Třetím výukovým materiálem za zvýhodněnou cenu je CD/DVD **Mezinárodní znakový systém a šestijazyčný překladový slovník základních frází (ČZJ, DGS, ASL, BSL, PJM, MZS)**. Autorkou materiálu je Radka Nováková. CD/DVD doplňuje výše zmíněnou publikaci o MZS. Přináší stručnější přehled faktů, názorů a tvrzení o MZS, k nimž se autorka dopracovala metodou intuitivní reflexe, pozorování a metodou elicitace. DVD rovněž poukazuje na rozdíly mezi několika vybranými národními znakovými jazyky (český znakový jazyk, německý znakový jazyk, britský znakový jazyk, americký znakový jazyk a polský znakový jazyk). Jasně ukazuje jejich odlišnost a vyvrací tak mylnou domněnku laiků o univerzálnosti znakových jazyků. Na DVD jsou i praktická cvičení týkající se základní slovní (znakové) zásoby a frází v MZS. Členská cena CD/DVD je **203 Kč**, nečlenská pak **254 Kč**.

Nezapomeňte, že všechny vzdělávané materiály, které jsou dostupné v Komořím e-shopu, jsou pro všechny **členy Komory** dostupné se **slevou 20%**!

Komora blahopřeje

Kristýna Siková

Narozeniny v září oslaví

- 2. září Matěj Krajčík (7 let)
- 13. září Jana Servusová
- 20. září Alan Ptáček

Svátek v září bude mít:

- 7. září Regina Poláková
- 12. září Marie Horáková
- 12. září Marie Komorná
- 12. září Marie Basovnicková
- 12. září Marie Pangráčová
- 12. září Marie Roučová
- 12. září Marie Doležalová
- 14. září Radka Faltínová
- 17. září Naďa Hynková Dingová
- 17. září Naděžda Kušmireková
- 26. září Andrea Kalců
- 26. září Andrea Andělová
- 28. září Václav Ptáček
- 29. září Michal Brhel

Všem oslavenkyním a oslavencům přejeme všechno nejlepší!

Narození miminka

28. července 2013 se v Průhonicích naší členice a spolupracovnici Editě a jejímu manželovi Jirkovi narodila holčička Salome Lilith. Holčička se má dle zpráv od rodičů čile k světu, moc gratulujeme!

